

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76- 9672

Chișinău

05.10.2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 689 /2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Economiei.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Nota informativă la proiectul de lege (4 file);
4. Analiza impactului (8 file);
5. Avizele recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (10 file);
6. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege (7 file);
7. Tabel comparativ (2 file);
8. Raportul de expertiză anticorupție (5 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

S. TURCANU

Svetlana ȚURCANU

Ex.: S.Muntean
Tel.: 250201

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	378	
"06"	10	2022
Ora		

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 689

din 5 octombrie 2022

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul economiei

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Sergiu Gaibu

Dumitru Budianschi

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire
la întreprinderile mici și mijlocii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313 art. 651), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4:

la alineatul (1) litera b), textul „50 de milioane de lei” se substituie cu textul „100 de milioane de lei”, în ambele cazuri;

alineatul (2) se abrogă.

2. La articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În funcție de numărul mediu anual de salariați, de cifra anuală de afaceri sau de totalul activelor pe care le dețin, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică în următoarele categorii:

a) întreprindere micro – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau deține active totale de până la 18 milioane de lei;

b) întreprindere mică – întreprindere care are cel mult 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei;

c) întreprindere mijlocie – întreprindere care are cel mult 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau deține active totale de până la 100 de milioane de lei.”

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii este elaborat de către Ministerul Economiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Legea nr.179/2016 stabilește următoarele condiții privind clasificarea întreprinderilor micro, mici și mijlocii (ÎMM), după cum urmează:

a) întreprindere micro – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 9 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei;

b) întreprindere mică – întreprindere care are de la 10 până la 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 25 de milioane de lei sau deține active totale de până la 25 de milioane de lei;

c) întreprindere mijlocie – întreprindere care are de la 50 până la 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei.

Este de remarcat că plafonul de 50 milioane de lei pentru definirea ÎMM este menținut încă din anul 2006 (Legea nr.206/2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii).

În același timp, nu sunt clare raționamentele care au stat la baza menținerii (precum și stabilirii în 2006) a plafonului de 50 milioane lei în general, precum și la stabilirea celorlalte plafoane de clasificare a ÎMM la momentul adoptării Legii nr.179/2016 (nota informativă la proiect nu oferă aceste detalii).

În context, este de remarcat că potrivit recomandării Comisiei Europene 2003/361/CE, ÎMM sunt definite după cum urmează:

a) micro: au până la 9 salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro

b) mică: au între 10 și 49 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro

c) mijlocie: au între 50 și 249 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Suplimentar, menționăm că aceste criterii sunt aplicate și în statele vecine (România), precum și în statele baltice (Letonia, Lituania, Estonia, Croația). Exemple privind aplicare unor altor criterii, ar putea servi următoarele state:

Muntenegru: până la 10 mln. Euro sunt mici și până la 50 mln. Euro sunt medii.

Macedonia: micro până la 50,000 Euro; mici până la 2 mln. Euro; medii până la 10 mln. Euro.

Ucraina: Legea stabilește că întreprinderile mici sunt cele de până la 50 de angajați și cifra de afaceri de până la 2,2 mln. Euro (70 mln. Hrivne)

Prin urmare, constatăm, că țările din regiune precum și cele comparabile cu Republica Moldova ca dimensiune definesc ÎMM întreprinderi, care de fapt sunt mai mari decât întreprinderile care sunt considerate ÎMM în Republica Moldova.

Suplimentar, considerăm că evoluția prețurilor și a productivității face necesară ajustarea plafoanelor financiare stabile în cadrul legal național. Or, dinamica cifrei de afaceri efective înregistrată în mediu anual de o întreprindere, raportate la sumele prevăzute actualmente de lege devin irelevante, de ex. din perspectiva valorii actualizate a cifrelor de afaceri cu rata inflației sau a creșterii cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere înregistrate în perioada 2006-2020 (rata inflației a constituit circa 148%, iar ritmul de creștere a cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere a crescut de 1,7 ori) (vezi tabelul nr.1).

Statistici privind activitatea IMM

Tip de întreprinderi	2020			2006			Comparație, 2020/2006		
	Nr. întrepr. mii unit.	Venit din vânzări, mil lei	Valoarea medie anuală a veniturilor, mil lei/într.	Nr. întrepr. mii unit.	Venit din vânzări, mil lei	Valoarea medie anuală a vânzătorilor, mil lei/într.	Nr. întrepr. %	Venit din vânzări, ori	Valoarea medie anuală a vânzătorilor, ori
Total	57.2	150,112.1	2.6	35.5	54 280.7	1.5	61.1%	2.8	1.7
întreprinderi mici și mijlocii * din care:									
întreprinderi mijlocii	1.4	48,304.7	35.4	1.7	19 305.1	11.4	-17.6%	2.5	3.1
întreprinderi mici	6.3	61,124.6	9.7	6.5	25 891.5	3.9	-3.1%	2.4	2.5
întreprinderi micro	49.6	40,682.8	0.8	27.3	9 084.1	0.3	81.7%	4.5	2.7

Cuantumurile ajustate ale cifrei de afaceri din Legea nr.179/2016 cu indicatorii menționați (valorizarea prin rata inflației – coef.2,5 indicele de creștere a cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere – coeficient 1,7) ar determina un quantum al cifrei de afaceri de 125 mil lei, respectiv 85 mil lei.

În aspectul dat remarcăm că, urmare analizei datelor statistice pentru anul 2020, după aprobarea modificărilor propuse, numărul întreprinderilor "micro" va constitui - 120 unit., "mici - 557 unit., "mijlocii - 1013 unit.

Consecutiv, este de menționat că modificările propuse sunt cerute inclusiv și de către mediul de afaceri, astfel într-unul dintre demersurile adresate Ministrului Economiei sunt evocate următoarele:

"Având în vedere că pe parcursul celor 6 ani de la adoptarea Legii nr. 179/2016 realitățile economice dar și valoarea monedei naționale raportată la rata de schimb cu Euro a suferit modificări esențiale în baza cărora cifrele plafon stabilite de lege sunt atinse mai ușor de către operatorii economici, ceea ce impune ajustarea lor corespunzătoare. Un alt factor esențial în contextul problemei enunțate este și raportarea acestor sume la quantumul salariului mediu lunar pe economie, ceea ce din nou va scoate în evidență o neconcordanță semnificativă între nivelul existent la momentul adoptării Legii (5050 lei) 3 raportat la quantumul salariului mediu lunar pe economie din prezent (9900 lei) 4 . Astfel, observăm că în termeni de salariul mediu pe economie cifrele practic sau dublat, ceea ce constituie o ajustare semnificativă a situației. Ajustarea cadrului normativ aplicabil la modificările realităților economice și financiare avute loc în Republica Moldova nu reprezintă o problemă izolată fără nici un impact. Această ajustare derivă din câteva necesități interconectate, inclusiv corectitudinea clasificării IMM-urilor dar și eligibilitatea acestora de a fi susținute de către stat prin instrumentele existente de susținere și stimulare a dezvoltării".

Considerând argumentele de mai sus, vedem oportună revizuirea prevederilor art.4 și art.5 din Legea nr.179/2016, prin modificarea sumelor aferente cifrelor de afaceri și a activelor totale deținute.

În consecință, urmare ajustării valorilor criteriilor pentru definirea IMM, un număr mai mare de întreprinderi vor putea fi considerate IMM, și astfel vor fi eligibile pentru obținerea suportului în cadrul Programelor de stat pentru dezvoltarea IMM-urilor implementate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii. Respectiv, un număr mai mare de antreprenori ar putea fi susținuți (finanțare nerambursabilă, instruire) în vederea creșterii și internaționalizării afacerilor acestora, adaptării la principiul "economiei verzi", obținerii garanțiilor financiare pentru contractarea creditelor de la băncile comerciale sau ar putea obține suport în susținerea tinerilor întreprinzători și dezvoltarea antreprenoriatului feminin.

Mai mult ca atât, necesitatea suportului pentru antreprenori devine una acută, având în vedere lanțul de crize și șocuri ale economiei naționale din ultima perioadă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de lege se propune ajustarea valorilor care servesc drept criterii pentru definirea IMM precum și eliminarea limitelor de jos a numărului salariaților pentru clasificarea întreprinderilor mici și mijlocii. Astfel, se propune majorarea cifrei de afaceri și a activelor totale deținute după cum urmează:

- întreprinderile micro – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei 18 milioane lei;
- întreprinderile mici – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei;
- întreprinderile mijlocii – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau deține active totale de până la 100 de milioane de lei.

Suplimentar se propune abrogarea normei care prevede că Guvernul poate modifica prin hotărâre de Guvern plafonul cifrei de afaceri și al activelor totale prevăzute de lege. Or, potrivit normelor legale de la art.14 alin. (1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative *hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru exercitarea atribuțiilor Guvernului și pentru organizarea executării legilor*. Respectiv, modificarea prin hotărârea Guvernului a unor norme stabilită prin lege, este inadmisibilă.

Consecutiv, proiectul conține norma care prevede intrarea în vigoare la momentul publicării, pentru ca companiile care se vor încadra în definiția de IMM potrivit noilor plafoane să poată obține cât mai repede suport prin schemele de ajutor destinate IMM. Or, în condițiile actuale de criză, agenții economici au nevoie de suport din ce în ce mai mult.

5. Fundamentarea economico-financiară

Bugetul de stat. Implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli bugetare.

Antreprenorii. Proiectul nu prevede cheltuieli suplimentare sau costuri de conformare. Totodată, urmare actualizării valorilor la definirea IMM, s-ar putea obține următoarele beneficii:

- va permite unui număr mai mare de întreprinderi să își mențină statutul de IMM-uri și le va asigura eligibilitatea în cadrul măsurilor de sprijin;
- având o definiția care tinde să se apropie de aceleași criterii la nivel regional se poate vorbi de comparabilitatea între IMM aflate în diferite economii și astfel IMM pot beneficia de anumite oportunități și avantaje la nivel internațional;
- ar putea permite unui număr mai mare de întreprinderi să mențină statutul de întreprindere micro și astfel vor beneficia de raportări/reguli simplificate în ceea ce ține de conformarea la rigorile Codului Fiscal și a Codului Muncii (urmare realizării acțiunilor 4.10.2 și 4.10.4 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare adoptării proiectului de lege propus, alte modificări ale cadrului normativ nu sunt necesare

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu pct. 177 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului și a art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii este elaborat de către Ministerul Economiei. <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hg-pentru-modificarea-legii-nr-1792016-cu-privire-la-intreprinderile-mici-si-mijlocii/9268>

De asemenea, în conformitate cu prevederile Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional, în scopul implicării și asigurării participării tuturor părților interesate în prezentarea propunerilor asupra proiectului de hotărâre în cauză, va fi plasat anunțul privind consultarea publică, pe platforma [particip.gov.md](https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-legii-privind-modificarea-legii-nr1792016-cu-privire-la-intreprinderile-mici-si-mijlocii/9336).
<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-legii-privind-modificarea-legii-nr1792016-cu-privire-la-intreprinderile-mici-si-mijlocii/9336>

8. Constatările expertizei anticorupție

Conform raportului de expertiză anticorupție recepționat prin demersul Centrului Național Anticorupție nr. 06/2-4913 din 22.08.2022, se constată că, proiectul în redacția propusă spre expertizare nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege a fost supus expertizei juridice în procesul desfășurării procesului de avizare. Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă a fost inclusă în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor.

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, a fost elaborată analiza impactului a proiectului Hotărârii de Guvern. Analiza de impact a fost examinată în cadrul ședinței Grupului de lucru din 12 iulie 2022 fiind susținută cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor. Consecutiv, în cadrul ședinței Grupului de lucru din 6 septembrie 2022 a fost examinat proiectul de lege și susținut de membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Secretar de stat

Vadim GUMENE

Digitally signed by Gumene Vadim
Date: 2022.09.09 12:46:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**Analiza impactului
asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016
cu privire la întreprinderile mici și mijlocii**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului la proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii
Data:	Iunie 2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Economiei
Subdiviziunea:	Secția politici de dezvoltare a IMM și comerț din cadrul Direcției dezvoltarea mediului de afaceri
Persoana responsabilă și datele de contact:	Silviu NEGHINĂ , Șef al Secției politici de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii și comerț, Ministerul Economiei, tel. 022 250 633, e-mail: silviu.neghina@me.gov.md;

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

- Numărul limitat al antreprenorilor eligibili pentru a beneficia de suport prin intermediul Programelor de stat destinate întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), precum și alte eventuale mecanisme naționale/internaționale;
- Diferență substanțială la nivel regional privind clasificarea agenților economici ca IMM.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Legea nr.179/2016 stabilește următoarele condiții privind clasificarea întreprinderilor micro, mici și mijlocii (IMM), după cum urmează:

- a) întreprindere micro – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 9 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei;
- b) întreprindere mică – întreprindere care are de la 10 până la 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 25 de milioane de lei sau deține active totale de până la 25 de milioane de lei;
- c) întreprindere mijlocie – întreprindere care are de la 50 până la 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei.

Este de remarcat că plafonul de 50 milioane de lei pentru definirea IMM este menținut încă din anul 2006 (Legea nr.206/2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii).

În același timp, nota informativă la proiectul Legii nr.179/2016 nu oferă detalii privind considerentele menținerii (precum și stabilirii în 2006) a plafonului de 50 milioane lei în general, precum și la stabilirea celorlalte plafoane de clasificare a IMM.

Potrivit recomandării Comisiei Europene 2003/361/CE, IMM sunt definite după cum urmează:

- a) micro: au până la 9 salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro
- b) mică: au între 10 și 49 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro
- c) mijlocie: au între 50 și 249 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Exemple de definiții ale întreprinderilor mici și mijlocii

	Microîntreprinderi	Întreprinderi mici	Întreprinderi mijlocii
Comisia Europeană	1. Mai puțin de 10 angajați; 2. Cifra de afaceri < 2 milioane euro Sau 3. Active totale < 2 milioane euro	1. Mai puțin de 50 angajați; 2. Cifra de afaceri < 10 milioane euro Sau 3. Active totale < 10 milioane euro	1. Mai puțin de 250 angajați; 2. Cifra de afaceri < 50 milioane euro Sau 3. Active totale < 43 milioane euro
World Bank	1. Mai puțin de 10 angajați; 2. Cifra de afaceri < 100.00 dolari 3. Active totale < 10.000 dolari	1. Mai puțin de 50 angajați; 2. Cifra de afaceri < 3 milioane dolari 3. Active totale < 3 milioane dolari	1. Mai puțin de 300 angajați; 2. Cifra de afaceri < 15 milioane dolari 3. Active totale < 15 milioane dolari
OECD	a. Între 1 - 4 angajați (microîntreprinderi) b. Între 5 - 19 angajați (întreprinderi foarte mici)	Între 20 - 99 de angajați	Între 100 - 500 de angajați

Sursa: Recomandarea nr. 2003/361/CE, World Bank definition, Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) definition, Fitch (2006).

Suplimentar, menționăm că aceste criterii sunt aplicate și în statele vecine (România), precum și în statele baltice (Letonia, Lituania, Estonia, Croația). Exemple privind aplicare unor altor criterii pot, ar putea servi următoarele state:

Munte negru: până la 10 mln. Euro sunt mici și până la 50 mln. Euro sunt medii.

Macedonia: micro până la 50,000 Euro; mici până la 2 mln. Euro; medii până la 10 mln. Euro.

Ucraina: Legea stabilește că întreprinderile mici sunt cele de până la 50 de angajați și cifra de afaceri de până la 2,2 mln. Euro (70 mln. Hrivne)

Prin urmare, constatăm, că țările din regiune precum și cele comparabile cu Republica Moldova ca dimensiune definesc IMM întreprinderi, care de fapt sunt mai mari decât întreprinderile care sunt considerate IMM în Republica Moldova.

În continuare, remarcăm că evoluția prețurilor și a productivității face necesară ajustarea plafoanelor financiare stabilite în cadrul legal național. Or, dinamica cifrei de afaceri efective înregistrată în mediu anual de o întreprindere, raportate la sumele prevăzute actualmente de lege devin irelevante, de ex. din perspectiva valorii actualizate a cifrelor de afaceri cu rata inflației sau a creșterii cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere înregistrate în perioada 2006-2020 (rata inflației a constituit circa 148%, iar ritmul de creștere a cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere a crescut de 1,7 ori) (vezi tabelul nr.1).

Tabelul nr. 1

Statistici privind activitatea IMM

Tip de întreprindere	2020			2006			Comparatie, 20	
	Nr. Între pr, mii unit.	Venit din vânzări, mil lei	Valoarea medie anuală a venit vânzărilor, mil lei/intr	Nr. Întrepr, mii unit.	Venit din vânzări, mil lei	Valoarea medie anuală a vânzărilor, mil lei/intr	Nr. Întrepr, +/- %.	Venit din vânzări, ori
Total întreprinderi mici și mijlocii * din care:	57.2	150,112.1	2.6	35.5	54 280.7	1.5	61.1%	2.8
întreprinderi mijlocii	1.4	48,304.7	35.4	1.7	19 305.1	11.4	-17.6%	2.5
întreprinderi mici	6.3	61,124.6	9.7	6.5	25 891,5	3.9	-3.1%	2.4
întreprinderi micro	49.6	40,682.8	0.8	27.3	9 084.1	0.3	81.7%	4.5

Cuquanturile ajustate ale cifrei de afaceri din Legea nr.179/2016 cu indicatorii menționați (valorizarea prin rata inflației – coef.2,5 indicele de creștere a cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere – coeficient 1,7) ar determina un cuquantum al cifrei de afaceri de 125 mil lei, respectiv 85 mil lei.

Mai mult ca atât, din tabelul prezentat se poate observa că pe parcursul celor 6 ani de la adoptarea Legii nr. 179/2016 realitățile economice au suferit modificări. Astfel, cifrele plafon stabilite de lege sunt atinse mai ușor de către operatorii economici, ceea ce impune ajustarea lor corespunzătoare. Un alt exemplu în acest sens poate servi și valoarea monedei naționale raportată la rata de schimb cu Euro. Or, dacă în anul 2006 rata oficială medie de schimb pentru un Euro a fost de 16.49 lei, atunci în anul 2020 aceasta a fost de 19,74 lei pentru un Euro. Altfel, spus, dacă în anul 2006, plafonul de 50 milioane lei era echivalent a circa 3,03 milioane Euro, atunci în 2020 aceleași 50 milioane lei au fost echivalente 2,58 milioane lei.

Un alt factor esențial în contextul problemei enunțate este și raportarea acestor sume la cuquantumul salariului mediu lunar pe economie, ceea ce din nou va scoate în evidență o neconcordanță semnificativă între nivelul existent la momentul adoptării Legii (5050 lei) raportat la cuquantumul salariului mediu lunar pe economie din prezent (9900 lei). Astfel, observăm că în termeni de salariu mediu pe economie cifrele practic sau dublat, ceea ce constituie o ajustare semnificativă a situației. Ajustarea cadrului normativ aplicabil la modificările realităților economice și financiare avute loc în Republica Moldova nu reprezintă o problemă izolată fără nici un impact. Această ajustare derivă din câteva necesități interconectate, inclusiv corectitudinea clasificării IMM-urilor dar și eligibilitatea acestora de a fi susținute de către stat prin instrumentele existente de susținere și stimulare a dezvoltării”.

Consecutiv, este de menționat că modificările propuse sunt cerute inclusiv și de către mediul de afaceri, astfel într-unul dintre demersurile adresate Ministrului Economiei.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauza principală ține de imperfecțiunea legii sub aspectul stabilirii criteriilor neajustate în definirea IMM. Stabilirea unor plafoane la criteriile definitorii necesită actualizare în dependență de evoluții. Or, în speță cifrele pentru definirea agenților economici care IMM nu au fost actualizate timp de 16 ani, fapt care afectează mediului de afaceri în măsura în care aceștia nu pot beneficia de eventuale instrumente și facilități acordate unor anumite categorii.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Pe măsura evoluțiilor în economie, valorile criteriilor pentru definirea IMM au rămas aceleași pe parcursul a 16 ani. Astfel, problema a evoluat direct proporțional cu rata inflației și cu ritmul de creștere a economiei. În cazul în care va lipsi intervenția problema va evolua și în continuare, iar antreprenorii care de fapt sunt mici nu vor putea fi susținuți prin intermediul instrumentelor disponibile. Mai mult ca atât, necesitatea suportului pentru antreprenori devine una acută, având în vedere lanțul de crize și șocuri ale economiei naționale din ultima perioadă, iar fără o intervenția o parte din întreprinderi vor rata acest potențial suport. Practic toate Programele de suport inițiate de Guvern sunt destinate IMM și reieșind din condițiile neajustate de încadrarea a unor întreprinderi în calitate de IMM. Lipsa de acțiuni din partea statului va lăsa fără schimbare situația de azi prin care se limitează capacitatea de a fi potențial beneficiar a unor astfel de programe de susținere acelor întreprinderi care nu se încadrează în definiția de IMM din Legea nr.179/2016.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului.

Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii stabilește cadrul legal de activitate al întreprinderilor micro, mici și mijlocii, precum și măsurile de suport din partea statului pentru crearea și dezvoltarea lor.

Astfel, sunt de menționat următoarele Programe – măsuri de suport din partea statului pentru IMM:

- Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 439/2020;
- Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii- aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 592/2020;

- Programul „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”- aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 973/2018;
- Programul „Femei în afaceri – aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2016;
- Programul de atragere a remitențelor în economie „PARE 1+1” pentru anii 2010-2021- aprobat prin
- Hotărârea Guvernului nr. 972/2010;
- Programul-pilot de creare a platformelor industriale multifuncționale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.748/2020;
- Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.129/2022;
- Fondul de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.828/2018.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Creșterea anuală cu 5% a numărului de agenți economici clasificați ca IMM care vor putea beneficia de susținere prin instrumentele disponibile la nivel național cât și internaționale.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Un număr mai mic de antreprenori va putea beneficia de Programe elaborate în scopul susținerii acestora în vederea dezvoltării afacerilor.

Se va menține Diferență substanțială la nivel regional privind clasificarea agenților economici ca IMM

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Prin proiectul de lege se propune ajustarea valorilor care servesc drept criterii pentru definirea IMM. Astfel, se propune majorarea cifrei de afaceri și a activelor totale deținute după cum urmează:

- întreprinderile micro – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei;
- întreprinderile mici – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei;
- întreprinderile mijlocii – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau deține active totale de până la 100 de milioane de lei.

Valorile propuse reiese din media rotunjită a cuantumurile ajustate cu indicatorii menționați mai sus (valorizarea prin rata inflației – coef. 2,5; indicele de creștere a cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere – coeficient 1,7).

Suplimentar se propune abrogarea normei care prevede că Guvernul poate modifica prin hotărâre de Guvern plafonul cifrei de afaceri și al activelor totale prevăzute de lege. Or, potrivit normelor legale de la art.14 alin. (1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative *hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru exercitarea atribuțiilor Guvernului și pentru organizarea executării legilor*. Respectiv, modificarea prin hotărârea Guvernului a unor norme stabilită prin lege, este inadmisibilă.

Consecutiv, proiectul conține norma care prevede intrarea în vigoare la momentul publicării, pentru ca companiile care se vor încadra în definiția de IMM potrivit noilor plafoane să poată obține cât mai repede suport prin schemele de ajutor destinate IMM. Or, în condițiile actuale de criză, agenții economici au nevoie de suport din ce în ce mai mult.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Urmare actualizării valorilor la definirea IMM, s-ar putea obține următoarele beneficii:

- va permite unui număr mai mare de întreprinderi să își mențină statutul de IMM-uri și le va asigura eligibilitatea în cadrul măsurilor de sprijin. Potrivit estimărilor proprii în baza datelor pentru anul 2020 oferite de către Biroul Național de Statistică numărul IMM ar putea crește cu circa 805 unități. În acest sens, este menționat că suma medie a granturilor oferite per companie pe parcursul anului 2020 a fost de circa 170,5 mii lei. Multiplicând această medie la numărul companiilor care vor putea accesa granturi urmare modificărilor propuse, am putea concluziona că doar prin intermediul Programelor implementare de ODIMM ar putea fi acordată finanțare nerambursabilă în valoare de circa 137,3 milioane lei.
- având o definiția care tinde să se apropie de aceleași criterii la nivel regional se poate vorbi de comparabilitatea între IMM aflate în diferite economii și astfel IMM pot beneficia de anumite oportunități și avantaje la nivel internațional;
- ar putea permite unui număr mare de întreprinderi să mențină statutul de întreprindere micro și astfel vor beneficia de raportări/reguli simplificate în ceea ce ține de conformarea la rigorile Codului Fiscal și a Codului Muncii (urmare realizării acțiunilor 4.10.2 și 4.10.4 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021).

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu este aplicabil.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Un eventual risc ar putea reprezenta faptul că întreprinderile care astăzi sunt considerate mari vor avea capacitatea mai mare a aplica la instrumentele de suport, respectiv întreprinderile care și actualmente sunt considerate mici vor fi într-o competiție mai mare, poate chiar defavorizate ca rezultat a resurselor limitate în comparație cu agenții economici care la moment sunt considerați mari.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu vor fi costuri de conformare.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea recomandată presupune abordarea problemelor identificate, în vederea soluționării acestora și atingerii obiectivelor formulate, cu impacturile estimate în conjunctura curentă, într-o manieră încurajatoare - prin oferirea posibilităților a circa 805 noi agenți economici de a beneficia de granturi și alte instrumente de suport. O dezvoltare pe un astfel de scenariu va duce implicit la sporirea capacităților de producție și export ale IMM și va contribui la formarea PIB-ului.

Mai mult că atât, după cum s-a constatat, pentru întreprinzători costuri e conformare nu vor fi, iar riscurile pe care le comportă intervenția sunt minime sau poate chiar neglijabile. Respectiv, în această configurație, atingerea obiectivelor propuse este una reală.

5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare	
Urmare intrării în vigoare a modificărilor alte intervenții din partea mediului de afaceri nu vor fi necesare. Posibile intervenții vor fi în cadrul Biroului Național de Statistică în ceea ce ține de statisticele pe care le elaborează.	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
Numărul de noi beneficiari a instrumentelor de suport pentru IMM; Reducerea din diferența substanțială la nivel regional privind clasificarea agenților economici ca IMM; Suma totală a finanțărilor oferite pentru IMM.	
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea	
Obiectivul va putea fi atins imediat operării modificărilor legislative, care se preconizează a fi efectuate în trimestrul IV al anului 2022.	
6. Consultarea	
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă	
Întreprinderile micro, mici și mijlocii (IMMM) Asociațiile de business Biroul Național de statistică ODIMM	
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților	
Proiectul Hotărârii Guvernului urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr.239/2008.	
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)	
Poziția mediului de afaceri este una pozitivă. Ba mai mult, această inițiativă vine din partea asociațiilor de business expusă la nenumăratele ședințe a ME și reprezentanții acestora, precum și adresări în scris ministerului.	